

L'ús de les TIC en l'avaluació de competències, i en especial en les assignatures de Dret Administratiu.

Dr. Agustí Cerrillo i Martínez*

SUMARI

1. L'avaluació per competències a l'Espai Europeu d'Educació Superior
 - 1.1. Les competències específiques
 - 1.2. Les competències transversals
2. Aplicacions de les tecnologies de la informació i la comunicació en l'avaluació de competències al Grau de Dret
 - 2.1. L'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació en l'avaluació de competències específiques
 - 2.2. L'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació en l'avaluació de competències transversals
3. Reflexions finals

Paraules clau

* Dr. Agustí Cerrillo i Martínez
Professor agregat de Dret Administratiu.
Director dels Estudis de Dret i Ciència Política UOC
acerrillo@uoc.edu

Resum:

Aquest text exposa i analitza la utilitat de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació (TIC) com a vessant de desenvolupament i avaluació de les competències exigides a l'alumnat del nou grau en dret derivades de l'adaptació a l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior (EEES). Aules virtuals on l'estudiant pot interactuar amb el seu professor, la realització virtual de les passanties del Pràcticum de dret, tècniques d'enregistrament audiovisuals, debats virtuals, microblogs personals dels estudiants són diferents plataformes que la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) ha posat en pràctica. Malgrat la centralitat d'aquestes plataformes en les universitats virtuals, aquest treball indica que les universitats presencials no haurien d'obviar-ne llur potencial.

Abstract:

This paper outlines and analyses the usefulness of Information and Communications Technologies (ICT) as a part of the development and evaluation of the competencies required to students of the new law degree based on the European Space for Higher Education (ESHE). Online classrooms where students can interact with their lecturers, online legal internship, audiovisual recording techniques, online debates, and personal student microblogs are different aids that *Universitat Oberta de Catalunya* (UOC) has put into practise. Despite these aids playing a central role in online universities, this study suggests that traditional universities should not overlook their potential.

1. L'avaluació per competències a l'Espai Europeu d'Educació Superior

Els diferents canvis que es deriven de l'adaptació a l'EEES s'estan incorporant en l'activitat docent universitària a diferent ritme. Un dels aspectes nuclears sobre el que probablement no s'ha adquirit fins al moment suficient consciència, particularment en àmbits com el jurídic, és el relatiu a l'impacte de les competències en la planificació i l'avaluació.

L'impacte de les competències és evident com preveia la Declaració de Bolònia en afirmar que "pocos ponen hoy en duda que la Europa del conocimiento es un factor insustituible de cara al desarrollo social y humano y a la consolidación y el enriquecimiento de la ciudadanía europea, capaz de ofrecer a los ciudadanos las competencias necesarias para responder a los retos del nuevo milenio y reforzar la conciencia de los valores compartidos y de la pertenencia a un espacio social y cultural común". D'acord amb aquesta Declaració, que fixa els condicionaments generals del procés d'adaptació a l'Espai Europeu d'Educació Superior, els programes formatius adaptats a l'EEES s'han de dissenyar al voltant d'un conjunt de

competències que els estudiants han d'anar treballant i assolint al voltant del perfil professional que s'hagi definit i per les quals seran avaluats per acreditar la seva adquisició.

Precisament en entorns caracteritzats per la complexitat, la diversitat i la interacció entre actors en l'àmbit global, els mètodes docents utilitzats tradicionalment, basats principalment en la transmissió i la retenció de continguts, es mostren insuficients si tenim en compte, entre altres aspectes, el caràcter canviant i, en molts casos contingent, del saber i, en el nostre cas, de l'ordenament jurídic. Davant d'aquesta situació és necessari, d'acord amb la Declaració de Bolònia, orientar-se cap a l'adquisició de competències que permetin fer front dia a dia als reptes que sorgeixen, front a altres models basats exclusivament en la retenció de continguts.

2

Aquest plantejament es tradueix en el fet que el docent es converteix en un acompanyant actiu en el procés d'aprenentatge i adquisició de competències per part dels estudiants i deixa de ser un mer transmissor de continguts per als alumnes. Aquest plantejament suposa nous reptes no només des del punt de vista del disseny i planificació sinó també a l'hora de determinar les metodologies que s'usaran en l'acció docent i, en aquest punt, les tecnologies de la informació i la comunicació hi poden tenir un paper significatiu.

En aquest sentit, aquesta ponència es planteja amb la finalitat de poder exposar l'impacte de l'avaluació per competències en la formació jurídica i, en particular, la contribució que hi poden tenir les tecnologies de la informació i la comunicació.

Les competències són quelcom més que coneixements i habilitats, constitueixen un concepte més complex. Les competències són un conjunt identificable i avaluable de coneixements, actituds, valors i habilitats relacionats entre sí que permeten assoliments satisfactoris en situacions reals de treball segons estàndards utilitzats en l'àrea ocupacional.

Generalment, es reconeix que hi ha diversos tipus de competències. De fet, hi ha nombroses classificacions, tantes com intents de classificació s'han dut a terme. Actualment, a la Universitat Oberta de Catalunya, per exemple, es reconeixen dos grups de competències:

1. Competències específiques de la titulació, que són aquelles competències relacionades amb els coneixements i les habilitats pròpies de cada titulació;
2. Competències transversals, que són les competències relacionades tant amb les actituds i els valors com amb els procediments. Aquestes competències inclouen les competències generals de la UOC, que agrupen les competències presents en tots els estudis de la UOC i que poden referir-se tant a coneixements com a procediments i actituds (ús i aplicació de les TIC; tercer idioma i emprenedoria);

Entre les competències que es defineixen als nous graus adaptats a l'EEES n'hi ha algunes que són més properes a l'activitat tradicional a les aules de dret però altres que impliquen un canvi significatiu respecte aquesta activitat com es podrà observar a continuació.

² Cerrillo i Martínez, A. (2006) "La evaluación por competencias". AAVV. *Enseñar Derecho en la red*. Barcelona: Bosch.

1.1. Les competències específiques

Les competències específiques poden orientar-se a l'adquisició de coneixement. En el cas del Grau de Dret de la UOC, tot i que no ens trobem en una divisió perfecta, inclourien, per exemple:

- Comprendre les diferents formes de creació del dret, la seva evolució històrica i la seva realitat actual
- Identificar els principis jurídics i les institucions jurídiques específiques per a cada àmbit disciplinari
- Analitzar críticament l'ordenament jurídic
- Analitzar la realitat social amb la perspectiva del dret com a sistema regulador de les relacions socials

Però hi ha unes altres, orientades a saber fer i que sovint es coneixen com competències específiques professionals. Novament en el cas de la UOC ens estariem referint a:

- Cercar, obtenir i utilitzar les fonts jurídiques (legals, jurisprudencials i doctrinals)
- Interpretar els textos jurídics amb una perspectiva interdisciplinària i utilitzant els principis jurídics com a eina d'anàlisi
- Aplicar els principis del dret i la normativa jurídica a supòsits fàctics
- Interpretar i aplicar l'ordenament jurídic d'acord amb els valors ètics
- Negociar, argumentar i mediar en l'entorn professional
- Desenvolupar un discurs jurídic correctament estructurat, tant oralment com per escrit

Actualment, els estudiants demanen a la universitat l'aprenentatge de les competències que li han de permetre afrontar la seva inserció al món laboral d'una manera més eficaç. Precisament, els títols de grau que s'han definit en els darrers anys han anat incrementant la seva orientació pràctica. No obstant això, no tots ells estan aconseguint facilitar una major formació professionalitzadora o, en altres paraules, una formació que permeti acostar al màxim l'estudiant a la realitat laboral a través de l'adquisició de competències professionals. Tot i que la formació professionalitzadora té una major cabuda en els estudis de postgrau, això no és obstacle perquè en el marc dels estudis de grau dels estudiants adquireixin diferents competències professionals.

En l'actualitat l'ensenyament del Dret no es pot reduir a la memorització i acumulació de coneixements sinó que ha de facilitar l'adquisició i el desenvolupament d'un conjunt d'habilitats que requereixen donar-li una orientació pràctica per facilitar la inserció dels estudiants en el mercat de treball. Els estudiants poden, d'aquesta manera, aprendre a l'aula d'una manera més propera a la seva pràctica professional futura.

1.2. Les competències transversals

Les competències transversals són aquelles relacionades tant amb les actituds i els valors com amb els procediments, i no tant amb els coneixements i les habilitats pròpies de cada titulació (com seria el cas de les competències específiques).

Les 8 competències transversals del grau en dret de la UOC es poden agrupar de la manera següent:

- Alfabetització digital i habilitats comunicatives que inclou les següents: ús i Aplicació de les TIC's, Comunicar-se correctament, oralment i per escrit, tant a les llengües pròpies com a una llengua estrangera.
- Treball en equip i en xarxa que fa referència a les competències de treballar en equip i en ambients multidisciplinaris, així com per a les relacions interpersonals; Resoldre situacions conflictives o problemàtiques amb decisió i criteris clars, Liderar equips de treball de manera creativa
- Gestió del coneixement i innovació que comprèn analitzar, organitzar i planificar l'activitat professional de manera òptima, Innovar al si de les organitzacions, L'aprenentatge autònom i l'adaptació a noves situacions.

El desenvolupament de les competències transversals a una titulació està deslligat dels continguts i competències específiques de cada assignatura i es fa al llarg de la titulació a través del seu treball en diferents assignatura d'acord amb el mapa de competències definit en la memòria de cada grau. Això no obstant, també tenen un impacte en cadascuna de les assignatures amb l'objectiu de garantir l'adequat treball i assoliment per part de l'estudiant en la mesura en què és a través d'elles en què es materialitza la seva avaluació al llarg de la formació curricular.

2. Aplicacions de les tecnologies de la informació i la comunicació en l'avaluació de competències al Grau de Dret

Les tecnologies de la informació i la comunicació permeten treballar les diferents competències que conformen els graus adaptats a l'EEES. Cada cop són més les aplicacions que s'utilitzen al respecte (taulers i fòrums virtuals, espais de debat, eines d'autoavaluació, etc.).

En alguns casos, aquestes aplicacions es configuren al voltant d'un aula o campus virtual, com succeeix, per exemple, en el cas de la UOC però també de moltes universitats presencials (com ara la UPF).

Algunes d'aquestes aplicacions s'engloben sota l'etiqueta 2.0 que agrupa diferents eines i aplicacions que, a més, constitueixen un canal idoni per a treballar les competències definides

als nous graus adaptats a l'Espai Europeu d'Educació Superior. Com veurem posteriorment, aquestes eines tenen un impacte específic en les competències transversals.

A continuació es presenten algunes aplicacions específiques que en el marc del campus virtual de la UOC s'estan utilitzant per treballar els diferents tipus de competències que s'han plantejat.

2.1. L'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació en l'avaluació de competències específiques

Les tecnologies de la informació i la comunicació faciliten la creació d'entorns d'aprenentatge virtual que permeten la interacció entre docents i estudiants i entre aquests a través d'espais virtuals que integren diferents eines. A més, faciliten eines per gestionar el procés d'aprenentatge i avaluació dels estudiants. En particular, la UOC ofereix unes aules virtuals on l'estudiant pot interactuar amb els seu consultor i amb els companys, pot trobar tots els recursos d'aprenentatge necessaris per al seguiment de l'assignatura i els espais per poder realitzar les seves activitats d'avaluació i tenir el retorn per part del consultor.

Dret administratiu | aula 1 [Tornar a vista del consultor](#)

Comunicació

Estem treballant... 2010 2011

Unitats / Fases 1 2 3 4 5

Activitats

Unitat 2: Les fonts del dret administratiu

Dades del 13/10 al 02/11 Dedicació 20 %

2010 octubre

1 2 3

4 5 6 7 8 9 10

11 12 13 14 15 16 17

18 19 20 21 22 23 24

25 26 27 28 29 30 31

11 1. La formació...

11 PAC 1(Mòdul de...

13 0ES 2

13 2. Les fonts de...

19 PAC 1(Mòdul de...

21 PAC 2 (Mòdul de...

2010 novembre

1 2 3 4 5 6 7

8 9 10 11 12 13 14

15 16 17 18 19 20 21

22 23 24 25 26 27 28

29 30

mes següent

2 2. Les fonts de...

2 PAC 2 (Mòdul de...

3 0ES 3

3 3. La potestat d...

10 PAC 2 (Mòdul de...

10 PAC 2 (Mòdul de...

12 PAC 3 (Mòdul de...

26 3. La potestat d...

26 PAC 3 (Mòdul de...

28 0ES 4

28 4. Acte i proc...

Contingut i recursos

Mòdul 3 dels Materials de Dret Administratiu I

Guia d'Estudi 2

Per trobar bibliografia: <http://www.dalnet.es>

Per trobar jurisprudència: dins del Campus UOC, Biblioteca >> Col·lecció digital >> Bases de Dades >> Dret

Els articles estan disponibles a l'apartat de l'aula Seguiment de l'assignatura >> Materials >> Altres fonts d'informació >> articles.

Les tecnologies de la informació i la comunicació proporcionen eines que optimitzen l'aprenentatge pràctic del Dret. Les TIC poden no només complementar i donar suport a l'activitat docent en l'àmbit de les ciències jurídiques, sinó també contribuir decididament a l'assoliment de l'autonomia personal i professional de l'estudiant.

En efecte, les tecnologies de la informació i la comunicació proporcionen solucions, no només pedagògiques, sinó organitzatives dirigides al desenvolupament i la distribució de tasques. Permeten que aquestes es realitzin de forma no presencial a través del teletreball, la simulació de la realització d'activitats pròpies de qualsevol professió, la visualització de vídeos reals mostrant la manera i el context en què aquestes es desenvolupen, la realització de gravacions per part dels interessats pel seu anàlisi posterior, etc ... Així mateix, faculten una gestió més eficaç de la formació professionalitzadora caracteritzada per la necessitat de gestionar nombrosos grups, diferents actors (docents, tutors, professionals, etc.), diversos convenis de col·laboració, etc ...

En el cas de la Universitat Oberta de Catalunya, el Pràcticum de Dret constitueix una experiència àmpliament reconeguda tant pels seus resultats com per la valoració que del mateix han donat docents i estudiants. Bona part del seu èxit es deu a l'ús intensiu de les tecnologies de la informació i la comunicació en la pròpia docència i en la seva gestió. El Pràcticum de Dret es realitza a través d'un espai virtual que simula un despatx on els estudiants realitzen virtualment les passanties com si estiguessin en un despatx d'advocats sota la tutoria d'advocats en exercici. El Pràcticum es cursa seguint un model basat en la asincronia, la igualtat i la qualitat. D'una banda, l'estudiant no té perquè coincidir en l'espai ni en el temps amb l'advocat-tutor. D'altra banda, es garanteix que tots els estudiants adquireixin la mateixa formació ja que els expedients que treballen són els mateixos independentment de qui sigui el seu advocat-tutor de manera que les activitats realitzades no depenen d'aquest aspecte. Amb això es garanteix, finalment, la qualitat de l'aprenentatge ja que aquest es defineix directament des dels propis Estudis de Dret i Ciència Política i no depèn de la implicació que cada advocat-tutor tingui. Així mateix, el Pràcticum de Dret es cursa sobre expedients reals que han estat revisats tant des del punt de vista metodològic com jurídic.

2.2. L'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació en l'avaluació de competències transversals

Les TIC constitueixen un bon instrument per treballar les competències transversals. Tanmateix, cal tenir en compte que les dificultats a què es feia referència per treballar les competències transversals es veuen ampliades en entorns de formació no presencial caracteritzats, entre d'altres elements, per la no coincidència en l'espai i el temps dels estudiants.

Bona part del treball de les competències transversals requereix la interacció entre els estudiants. Aquesta interacció que no cal que coincideixi en l'espai i el temps sí que ha de permetre, en tot cas, l'intercanvi de coneixements i capacitats entre els estudiants com a mitjà per al mutu assoliment de les diferents competències.

La literatura existent demostra àmpliament que la filosofia i eines que s'agrupen sota el concepte d'*Educació 2.0* reforcen els aspectes que es proposa treballar i avaluar a través de les competències transversals: fort èmfasi en el concepte de contingut, habilitats per a la creació i difusió de continguts en diferents suports i multimèdia, treball en equips multidisciplinaris, treball en xarxa i de forma descentralitzada i distribuïda, noves formes d'interacció basades en la reputació i l'economia del do, gestió de la informació personal, autogestió i autoprogramació de les pròpies competències i aptituds, etc.³

En el cas de la UOC s'han impulsat diferents iniciatives perquè els estudiants puguin treballar aquestes competències i puguin ser, posteriorment, avaluats:

Alfabetització digital i habilitats comunicatives. Aquesta competència pot incloure comportaments com ara ser capaç de llegir articles i informes amb vocabulari específic de l'àrea de coneixement; comprendre discursos i conferències extenses, ser capaç d'escriure textos complexos, clars i fluïts en un estil correcte i en format apropiat presentant arguments amb una estructura lògica i eficaç i adequats al canal, etc... En un entorn virtual, cal plantejar-se particularment com treballar i avaluar la competència de comunicació correcta oral i escrita, tant a les llengües pròpies com a una llengua estrangera. existeixen diferents eines que poden ser utilitzades per fer-ho com presentacions en Powerpoint, wiki i eines d'enregistrament de veu i vídeos.

³ Vegeu al respecte [Peña-López, I.](#), [Córcoles, C.](#) i [Casado, C.](#) (2006). "[El Profesor 2.0: docencia e investigación desde la Red](#)". [UOC Papers](#) (3). Barcelona: UOC. Adreça Internet: http://www.uoc.edu/uocpapers/3/dt/esp/pena_corcoles_casado.pdf (darrera consulta: octubre 2010).

Igualment, la bibliografia recopilada per I.Peña a <http://ictlogy.net/bibciter/reports/bibliographies.php?idb=48> (darrera consulta: 21 d'octubre de 2010).

Com a exemple, es pot fer referència al Postgrau en administració electrònica els estudiants elaboren una presentació de powerpoint amb les seves respostes que posteriorment són penjades en un blog i que permeten la resta de companys comentar-les.

Com a exemple d'eina per treballar la comunicació oral, s'ha impulsat l'ús del langblog al Practicum de Dret que permet la gravació d'enregistraments d'àudio i/o vídeo de la realització d'una prova oral per part dels estudiants.

LANGblog

INICI
 ACTIVITATS
 NOVETATS
 ARXIUS
 ENLLAÇOS
 RECURSOS
 AJUDA

Administració
 Subscripció

Anterior
 Inici > Sin categoria > Prova oral

Prova oral
 Per Blanca · 1 29 abril 2010

Apreciats/des passants:

A continuació alguns consells per realitzar el vostre enregistrament. Podeu elegir entre fer enregistrament només de veu (únicament necessiteu un micròfon) o de vídeo (mitjançant la webcam). Els vostres enregistraments poden ser vistos tant per mi, com pels vostres companys-passants de l'aula. És important fer aquest exercici com a assaig de la vostra futura assistència a judicis, per això, intenteu seguir les següents pautes.

- No llegiu el text quan feu l'enregistrament. Utilitzeu únicament unes breus notes (frases curtes) que us ajudin a mantenir el fil argumental.
- Prepareu la pràctica abans de realitzar l'enregistrament imaginant que esteu asseguts a l'estrada. Intenteu visualitzar la situació.
- Disposeu d'un temps màxim de 5 minuts per realitzar l'enregistrament. L'aplicatiu no permet parar si us equivoqueu, cal fer-ho d'una "tirada" (a l'igual que ocorre en un judici real). El que si podeu fer és esborrar i repetir l'enregistrament abans d'enviar-lo.

El nostre despatx compta amb vosaltres!
 Una salutació cordial

No contribution from you yet.

Pots publicar una [contribució](#), [Veure subscripció](#) | [Veure Subscripció](#)
[Editar aquesta contribució](#)

36 contribucions de " Prova oral "

Mari: diu :

 [Reply] 2 de maig del 2010 a 11:24 Editar

Benjam: diu :

 [Reply] 2 de maig del 2010 a 13:14 Editar

Treball en equip i en xarxa. En la formació a distància, constitueix un repte particular treballar la competència de treball en equip en la mesura en què no hi ha coincidència entre els estudiants ni en l'espai ni en el temps. Vinculada a aquesta competència està la de resoldre situacions conflictives o problemàtiques amb decisió i criteris clars i la de lideratge d'equips de treball de manera creativa.

Una primera eina per treballar aquesta competència de treball en equip i la de la resolució de situacions conflictives i problemàtiques és a través del debat virtual. En aquest espai també es pot treballar la competència de lideratge atribuït a un estudiant la tasca de moderar el debat.

The screenshot shows an email client interface for UOC. The main window displays a list of messages in the 'Rebutis' folder. The messages are sorted by date and time, with the most recent at the top. The list includes various messages related to a debate, such as 'TANCAMENT DE DEBAT', 'Debate', 'debate', 'Debat', 'debat', 'Aportació al debat', 'debat', 'Debat', 'DEBAT: Nou fil de debat', 'Intervenció debat', 'Debat-conclusió', 'Debat-conclusió', 'Opinió', 'opinió debat', 'Debat conclusió', and 'INICI DEBAT DE CONCLUSIONS'. Each message entry shows a red arrow icon, a status icon (checkbox or circle), and the sender's name (e.g., 'De:').

El treball en equip també es pot avaluar a través de la realització d'una activitat en un wiki mitjançant el qual es permet que els diferents membres de l'equip puguin participar en la redacció d'un determinat document. En el marc del postgrau en administració electrònica de la UOC, per exemple, s'ha posat en marxa un wiki a través del qual els estudiants analitzen conjuntament una norma.

The screenshot shows a Wiki page on the UOC website. The page title is 'Análisis del Proyecto de Real Decreto por el que se desarrolla parcialmente la LAECSP'. The page content includes a heading 'Análisis del Proyecto de Real Decreto por el que se desarrolla parcialmente la LAECSP' and a sub-heading 'Artículo 1. Objeto y ámbito de aplicación'. The page also features a search bar, a 'Busqueu' button, and a 'EDITEU' button. The page content is in Spanish and discusses the development of a page for each article and the role of the user in analyzing each chapter.

- Gestió del coneixement i innovació: Analitzar, organitzar i planificar l'activitat professional de manera òptima, innovar al si de les organitzacions, l'aprenentatge autònom i l'adaptació a noves situacions.

Com a mostra es pot apuntar que en el marc del Postgrau en administració electrònica s'han incorporat dues eines que permeten el treball d'aquestes competències.

D'una banda, hi ha un blog que permet els estudiants compartir informacions d'interès per l'assignatura.

UOC Universitat Oberta de Catalunya

 UOC Instituto Internacional de Posgrado
 Master e-administración

Agregador de recursos del Máster en **Administración Electrónica** de la Universitat Oberta de Catalunya

BUSCAR

ACERCA DE

CATEGORÍAS

- 10j
- 123people
- 2.0
- 2009
- 2010
- 3.0
- abdul_Karim
- abolición
- acceso a la información
- accidente

21 10 2010 **The impact of open data: first evidence**

osimod

Comments Off

Permalink

So, we had in the last year or so a trend towards opening up public data. Data portals and initiatives flourished at international, national and regional level. My perception is that this is becoming one of this typical technology trends: benefits are not clear, but an open data portal is now a must have for any institution who wants to appear progressive. According to some tweets, even the EU is going [to launch a data eu portal next year](#). As my partner Cristiano Codagnone writes, it's a typical case of institutional isomorphism.

Now what evidence to we have about impact?

Well, the US data.gov portal is [the only one publishing metrics](#). And they're quite good (25K downloads per week). Actually, all data.gov portal should publish these numbers if they're serious about transparency.

And of course we got plenty of competitions to [build apps based on open data](#). But it's not clear if anyone is using those applications. According to my conversations with civic hackers, not many.

Yet we have clear evidence about an impact. **There has not been a strong backlash effect.** Even when delicate data like public spending were published, like the [COINS](#) database in the UK, no big scandal has emerged. And most certainly, we have not seen an increase in demagogic or conflictual discussions about those data.

So while we don't have evidence yet to prove the benefits of opening up data, I think we can say that the risks have proved not to be excessive. Which is one of the main argument AGAINST opening up data for less innovative public administrations.

Comments: 1 [Add to del.icio.us!](#)(2)

D'una altra banda, els estudiants disposen d'un microblog per poder compartir, de manera àgil i flexible, enllaços o reflexions curtes (fins a 125 caràcters) sobre la matèria. A més, aquesta eina contribueix a donar una major sensació de presència i proximitat entre els estudiants d'una aula. El microblog pot fer-se servir tant des del campus virtual com des de dispositius mòbils (telèfon mòbil, IPAD, etc...). Constitueix, a més, una eina mitjançant la qual es treballa la competència d'innovació.

Microblog Ayuda

¡Envía tu mensaje! caràcters disponibles: 125

Cronología Pública

 Ismael hace 6 horas
Interesante sesión entre seguridad vs. usabilidad en jornadas firma electrónica <http://bit.ly/cyVgI9> <http://bit.ly/cnOI69>

 Agusti - ayer
Da inicio la 5a edición del Posgrado en administración electrónica de la UOC

 Ismael hace 2 días
Setenes Jornades de Signatura Electrònica <http://bit.ly/aBl0W4>

 Ismael hace 2 días
Configura tu microblog en TweetDeck <http://bit.ly/9HHKRA> IB0167a1

 Ismael hace 2 días
El libro "Open Government - Gobierno Abierto" en descarga completa, legal y gratuita <http://bit.ly/dea7Ra> (via @netoraton)

3. Reflexions finals

Les tecnologies de la informació i la comunicació constitueixen una eina útil perquè els estudiants puguin treballar les competències previstes en el grau de dret i ésser avaluats respecte al seu assoliment. En particular, al llarg d'aquesta ponència s'han mostrat diferents aplicacions de les tecnologies de la informació i la comunicació per facilitar aquesta tasca en relació a les competències específiques professionalitzadores i les transversals que són, precisament, les que han tingut un menor tractament i impacte en els antics programes formatius.

Tot i que en universitats virtuals les eines que s'han presentat constitueixen el centre de la seva activitat, per les universitats presencials poden constituir el complement necessari per a millorar la qualitat de la seva docència i facilitar la seva gestió.

Paraules clau: docència – TIC – EES - innovació